

DELAVSKA FRONTA

Uredništvo: Maribor, Koroška cesta 5. Uprava: Maribor, Koroška cesta 1. Naročnina: celoletno Din 36.—, mesečno Din 3.—. Oglaš po ceniku. — Izhaja vsako soboto jutraj.

Kristus vstaja!

Kristus je z lastno močjo in veličastven prišel iz zaprtega ter zapečatenega groba. Vojaki, ki so stražili grob, so popadali po tleh in se razbežali.

Dogodek Kristusovega vstajenja je zgodovinski dogodek in celo Kristusuovi sovražniki sami morajo biti priča tega dogodka. Mi kristjani vemo, da je Kristus s svojim vstajenjem dokazal resničnost svojega nauka. Verujemo in sprejemamo njegov nauk v celoti kot večno Resnico.

Kdor pregleduje delavske vrste, kdor opazuje delavnice ali pa ima priliko pogledati v delavsko družino, vidi, da ni res vse tako proti Kristusu, kakor to razglajajo delavski voditelji, ki so zaslužili dobro delavstvo brezbožnemu marksizmu. Zato, ker smo pustili Kristusa samega med njegovimi sovražniki v delavskih vrstah, so ti na videz uspeli, kakor da so Kristusa v grob zapečatili, stražo postavili ter rekli: Nikdar več Kristus ne bo vstal med delavstvom!

Ta njihov klic, češ, da je Kristus mrtev med delavstvom, je zdramil mnoge delavce, ki so kmalu spoznali, da ti »prijetelji« delavstva niso drugega kakor plačanci onih, ki sovražijo Kristusa in njegov nauk ljubezni ter priznavajo samo živalski nauk borbe in nasilja.

Čim bolj se širi to spoznanje med delavstvom, tem bolj prihaja in vstaja nova zarja velikonočnega jutra, novega vstajenja Kristusa med delavstvom.

Kristus vstaja med delavstvom! Delavci v vedno večjem številu pristopajo k Gospodovi mizi in vedno manj jih je, ki pozabljajo na svojo velikonočno dolžnost.

Kristus vstaja med delavstvom. Ob nedeljah in praznikih tudi delavstvo spoznava svojo vzvišenost nad vsakdanjostjo in da je otrok božji, zato prihaja k službi božji.

Kristus vstaja med delavstvom. Tudi v delavskih družinah se moli večer za večerom in se sklepajo roke v prošnji: Oče naš... daj nam danes naš vsakdanji kruh!

Kristus vstaja med delavstvom. Vedno večji je prepad med onimi organizacijami, ki so zoper Kristusa in onimi, ki priznavajo krščanski svetovni nazor.

Kristus vstaja med delavstvom. Delavstvo sprejema načela Kristusova, ki jih uči sv. Cerkev, socialna načela, ki so v papeških okrožnicah.

Kristus vstaja med delavstvom. In s Kristusovim vstajenjem med delavstvom vstaja tudi delavstvo samo. Samo Kristus je dal delu čast, samo Kristus je dvignil delavstvo iz suženjstva in ga tudi danes čuva pred suženjstvom, ki ga hočejo znova uvesti tako brezverski kapitalisti, kakor tudi brezverski komunisti stahanovci, kakor tudi njihovi mešetarji marksistični socialisti. Verujemo v Kristusovo vstajenje med delavstvom! Dovolj je bilo velikega petka za delavstvo, stori-mo vse, da pride kmalu tudi zanj Velika noč!

Pomoč pasivnim krajem.

Od lanske jeseni naprej se je vlada močno trudila, da bi pomagala pasivnim krajem v državi, ki so bili zaradi slabe letine in splošne revščine močno prizadeti.

Z dosedanjimi krediti v znesku 31 milijonov Din, je bilo razposlano v pasivne kraje preko 2300 vagonov koruze, ki se je razdelila večinoma med ljudstvo. Nadalje so se razdelile obilnine, zadržane in skupinam revnih kmečkih ljudi brezplačne nakaznice, da so lahko revnim preskrbeli hrano. Doslej je bilo izdanih tisoč takih nakaznic. Čim je bil ta kredit izčrpan, je odobrili ministrski svet pristojnemu ministrstvu nov kredit v znesku 10 milijonov Din, tako da znašajo doslej odobreni krediti 46 milijonov Din.

Hrana je bila razdeljena na posamezne banovine takole: dravska banovina, ki je bila prizadeta bolj zaradi sankcij kakor zaradi slabe letine, ker je zaradi zastoja v lesni industriji prišlo ob zaslužek več tisoč kmečkih in delavskih družin, je dobila 90 vagonov koruze, druge pa sorazmerno več.

Mariborske žel. delavnice niso v nevarnosti.

V Kraljevem bodo izdelovali samo nove vagonov in lokomotive.

Med uslužbenci mariborskih železniških delavnic še vedno vlada vznemirjenost zaradi usode mariborskega delavniškega obrata. Vzdržujejo se še vedno govorice, da bo nekaj sto delavcev premeščenih v Kraljevo, mariborske delavnice pa se bodo vendar postopoma demontirale. Sedaj se pa doznava od dobro informirane strani, da so delavnice v Kraljevo določene samo za izdelovanje novih vagonov in železniških lokomotiv. Delavnice v Kraljevo so bile pred nedavnim časom odprte. Opremljene so z najmodernejšimi stroji, ki nam

jih je dobavila Nemčija na račun reparacij in so urejene tako, da služijo prvenstveno za izdelovanje novih vozil in šele nato za popravila. Poleg tega pa so pokazali računi, da bi pomenil prevoz pokvarjenih vagonov in lokomotiv iz cele države v Kraljevo nepotrebno velike izdatke in da se popravila vrše mnogo hitreje, če so razdeljena na pokrajinske delavnice pri železniških direkcijah. — Obstoje mariborskih železniških delavnic bi bil potemtakem zagotovljen, kar je velikanskega pomena za vso Slovenijo.

Komunistične demonstracije v Pragi.

Hudi spopadi med komunisti in policijo v sredini mesta.

Zadnjih smo že opozarjali, da je postala za Berlinom Praga središče, v katerem se zbirajo komunistični kolovodje osrednje Evrope in odkoder se nemoteno širi komunizem v države, v katerih je prepovedano širjenje boljševiških idej ter pokretov. Naglašali smo tudi, da bo čehoslovaško še glava bolela, ker prepusti komunistom preveč neovirane svobode. Naša napoved se je že pričela izpolnjevati in v Pragi zbrani komunisti so 6. aprila dokazali, da so popadljivi volkovi v navidezno ovčjih oblekah. Čehoslovaška prestolnica je bila omenjenega dne pozorišče razbrzdanih komunističnih izgrediv, ki so dovedli do hudih spopadov s policijo. Najprej se je zbralo nekaj sto komunistov v Žižkovu in so napadli

tamkaj v strogi pripravljenosti zbrano policijo. Straži je uspelo, da je razgnala demonstrante, nakar je navrelo v sredino Prage več tisoč pristašev tretje internacionale. Z vso naglo koncentrirano komunisti so se lotili ponovnega napada na policijo. Uspelo jim je, da so predrli policijski kordon in so se prerinili do magistrata. Šele znatno ojačeni policiji je komaj in komaj uspelo, da je 8000 oseb broječe komunistične demonstrante razpršila. Komunistične demonstracije so izzvale v vladnih krogih mučen utis in so jasno dokazale, da čehoslovaški komunisti za bodoče ne bodo držali notrajnega miru, kakor ga jim je hinavsko priporočala Moskva z ozirom na pogodbo ruskih sovjetov s čehoslovaško.

Komunizem-socijalizem.

Pred proglasitvijo sovjetske republike v Španiji.

Za Veliko noč se napovedujejo v Španiji velika presenečenja. Napovedal jih je sam vodja španskih socialistov Caballero, ki je na nekem zborovanju naglašal, da ne more nobena sila več preprečiti razglasitve sovjetske republike na španskem. Socijalistična in komunistična stranka se pogajata zaradi medsebojne združitve, njuni mladinski organizaciji pa sta se že združili. Čim se bo osnovala nova marksistična skupna stranka, se bo proglasila v Španiji sovjetska republika in tega ni mo-

goče več preprečiti niti z bajoneti. — Omenjena izjava voditelja španskih socialistov nazorno prikazuje, da med socijalizmom in komunizmom v bistvu ni razlike. Zunanje nastopata toliko časa ločeno, dokler je to iz taktičnih razlogov potrebno. Zaradi tega vidimo, kako se naši domači marksisti srdito otepajo vsake sumnje, da bi imeli zveze z boljševizmom. Šele tam, kjer se jim ni potreba ničesar bati, pokažejo svojo barvo, ki je prav tako rdeča, kakor je komunistična.

Črni Drakon.

Zelo nevarna organizacija na delu.

Na Japonskem večkrat umore kake ministre. L. 1921 in 1932 so umorili ministrskega predsednika, letos februarja pa kar več odličnih oseb finančnega ministra Takahaši, admirala Saito in druge. Od kod prihajajo ti umori? Te umore organizira društvo »Črni Drakon«, katero je ustanovil l. 1896 v Jokohami neki vrtnar po imenu Tojama. Dandanes ima to društvo premoženja dva milijona jenov, izdaja 9 časopisov, peča se s trgovino ter ima svoje podružnice po vsej Aziji. Agitatorji za društvo so vsi mornarji japonske trgovske mornarice. V l. 1935 je imelo društvo »Črni Drakon« 60.000 članov, ki so razdeljeni v 750 celic. Skoraj polovica oficirjev v armadi in mornarici ter polovica dijakov na univerzah so člani tega društva.

Društvo ima silen vpliv na vso Japonsko, kar kaže ponoven umor visokih dostojanstvenikov. Tojama, ki je še zdaj načelnik »Črnega Drakona« in star že 92 let, je večkrat obhodil vse vzhodne azijske dežele, katere se — po njegovem mnenju — nahajajo »pod knuto belih« in je povsodi pripovedoval, da bodo narodi osvobojeni od jarma bele rase. Njegova ustna propaganda in širjenje letakov se je razvilo

posebno v zadnjih šestih letih, kar je privedlo k temu, da se je v vseh vzhodnih azijskih deželah, a tudi v Siriji, Arabiji in v Egiptu v ljudstvu zanetilo hudo sovraštvo do Evropejcev.

Čudno se sliši, a je resnica, da je v borbi proti nadvladi evropskih narodov pri »Črnem Drakonu« igrala važno vlogo nemška propaganda rasizma, češ, da je arijska in zlasti nordijska rasa vzvišena nad vse druge rase. Hitlerjeva knjiga »Mein Kampf« (Moja borba) je prestavljena na japonski in kitajski jezik. V Šangaju in Nankingu so govorili kitajski dijaki evropskim časnikarjem: »Mi — majnkampfisti, a mi verujemo, da je žolta rasa bolj vzvišena kot bela.« In japonski general Araki je pred kratkim izdal knjižico, v kateri je razkril politični načrt Japonske takole: »Mi Japonci — sinovi neba — se moramo polastiti Kitajske, da bomo dobili gospodstvo nad vsem svetom.«

Italijansko-abetesinska vojska je še bolj razvnela narodne strasti. Pri »Črnem Drakonu« je zdaj tudi Mussolini prišel na črno desko. V prvi vrsti pa je njegova borba obrnjena proti sovjetski Rusiji in Angliji.

Velikonočno voščilo.

Kamorkoli pogledamo danes v svet, povsod nas sreča ista tožba: kam bo prišlo človeštvo, če bo šlo to tako naprej? Gospodarski zastoj, socialne krize vseh vrst, brezposelnost — to so resna vprašanja, o katerih se danes razpravlja na vseh mogočih konferencah, sejah, zborovanjih. A zdi se, da je vse brez upa, brez moči: parlamenti, literatura, ljudstva. Večkrat se mi zdi, kakor da bi gledal velikansko pogorišče pred seboj. Brez glave smo. Na vseh krajih sama vprašanja, vsi fundamenti so na pesku, vse je zavito v meglo. Sedimo v temi. Nebo je sicer polno luči, toda mi ne vidimo več. Slepimo.

Izrazil se bom bolj jasno. Opoldne je noč, ker so naše oči bolne. Ne vidimo več, ne kakor bi se zvezde katoliške vere nehale blesteti, temveč ker smo slepi. Pred slepcem lahko prižgeš tisoč luči, pa ne bo videl. Modernemu brezbožnemu lahko prineseš tisoč jasnih dokazov katoliške resnice, pa ne bo veroval. In ta položaj, ta slepota, ki jo imenujemo zaslepljenost, je naravna posledica greha zoper sv. Duha, ko se trdovratno ustavljamo spoznanju resnice. Ta slepota je vedno ena največjih kazni in znanilka težkih preizkušenj.

Če nečemo več gledati, če s silo zapiramo trepalnice našega razuma, potem ostane samo še eno: sila. Kdor noče poslušati, mora čutiti. Če odpovesta oko in uho, bo govoril Gospod z lakoto, z mečem, z ognjem. Prerok Izaija opisuje to z mogočno besedo: Glas Gospodov se glasi: Srce tega ljudstva je zaslepljeno. Njih ušesa so zamašena, njih oči so zaprte. In rekel sem: Kako dolgo, Gospod? In Gospod je odgovoril: Dokler ne bodo opustošena mesta, brez prebivalcev, hiše prazne in dežela zapuščena puščava. (Iz. 2. 6.) — Taka je pot previdnosti. Najprej nevera, potem zakrnjenost, nato zaslepljenost, nato kazen. Vedno, kadar pride zaslepljenost na ljudstva in voditelje — vedno se treba tresti nad tem, kar ima priti.

Nič boljšega ne moremo želei ubogemu človeštvu v tem brezupnem času, kakor Kristusa — Resnico.

Slepi bodo potem spregledali —

Potlačeni se bodo zdravili —

V mračne duše bo zasijala luč. —

Bodiva si odkritosrčna, prijatelji, in priznavaj, da so bili časi, ko je tudi naš delavec zapiral svoje oko, da ne bi videl luči. Priznavaj, da jih je še mnogo, ki si zatiskajo ušesa, ko slišijo resnico. Ne vrziva kamna v nje! Dostikrat niso sami krivi. Zaslepljeni so, zapeljani. Usmiljenja vredni. Človek-sobrat ti je vsak. Pogled v njegov obraz! Tudi v teh očeh, polnih razočaranja zagrenjenosti, boš našel neke globoko odraz Očeta, ki ga je ustvaril. Kristusa vrni njegovi razboleli notranjosti! V tem je namreč vsa razravanost sveta, vsa zagrenjenost duš, ker Kristusa več ne pozna.

To je ona velika naloga našega časa: da vrnemo Kristusa v temi tavajočemu človeštvu. Naš delavec potrebuje Kristusa. In ti, prijatelj moj, veš to, si prepričan o tem: Tvojo notranjost izpolnjuje globoko versko prepričanje.

Ne zapiraj vase svojega bogastva, ki ti ga je naklonil Oče. Daj, proži svojo roko bratu, ki še blodi neke. Razgrni pred njim luč svoje notranjosti, da pogled sobratov ne bo tolikanj mračen. Pridi, govori mu o veri, o Kristusu delavcu, o Kristusu trpinu, govori mu o Očetu, ki je dober, in ki nanj ni pozabil, če tudi so vsi drugi pozabili nanj. Videl boš, da v vsakem, tudi najtršem srcu tli iskrica, ki se večkrat nenadoma vname.

Veruj mi, da tvoj sobrat danes ne išče samo onih, ki ga vodijo v borbo za kruh; še bolj — če tudi mogoče podzavestno — želeja njegovo srce po moralnih dobrinah.

Poznam ljudi, ki so dvigali svoje stisnjene pesti proti nebu in kletve jim je hropela iz grl, pa sem se razgovoril z njimi kot brat z bratom in postali so mi dobri, blagi; ne mehki, a ker je luč spodrinila temo, ker je našel poleg sovražstva

tudi še ljubezen, je solza radosti na raz-oranih obrazih pričala o tem, da je Kristus zavlada v njegovi duši.

Vem, prijatelj, da je danes težje ko ke-daj, tudi tebi samemu vzdržati se na po-vršju. Če pa hočeva še tudi druge pridobi-

vati za kraljestvo Kristusovo — in to morava hoteti! — potem morava biti pa tudi sama napolnjena s Kristusom.

To bodi torej naše velikonočno voščilo: Kristus naj izpolni našo notranjost! Kri-stusa vrnimo svetu!

Vstajenje iz duševne in telesne bede

želi vsem cenj. naročnikom, čitateljem ter prijateljem

„Delavska fronta“.

Politične vesti.

Večina ministrov se je podala na od-mor preko praznikov. Ministrski pred-sednik dr. Stojadinovič je prispel v Slo-venijo ter se mudi na Bledu. V Ljubljani mu je prebivalstvo priredilo prisrčen sprejem. Na kolidvoru so ga pozdravili: ban dr. Natlačen, župan dr. Adlešič, taj-nik JRZ dr. Kulovec in mnogi drugi od-ličniki ter akademska mladina. Tudi na Bledu mu je priredilo prebivalstvo navdu-šen sprejemni pozdrav.

Narodna skupščina se bo verjetno se-stala koncem tega meseca ali pa v za-četku maja.

Organizacija JRZ se nadaljuje v naši državi s polno paro. V Sloveniji je sedaj izpopolnjena v vseh podrobnostih, bliža se pa organizacija zaključku tudi v dru-gih predelih države. V teku tega meseca bo organizacija izvedena, sredi maja pa se bo vršil v Belgradu kongres stranke. Zadnje dneve so se vršila velika zboro-vanja JRZ po vsej državi, na katerih so govorili člani vlade. Zborovanja so poka-zala, da so ljudske mase v ogromni ve-čini za voditelji stranke ter odobravajo njihovo delo in politiko.

Združena opozicija je imela te dni v Belgradu sestanek, katerega so se poleg dosedanjih predstavnikov strank »zdu-žene opozicije« udeležili tudi Miša Trifu-novič.

Za JRZ sijajno zmagovit izid volitev v dveh občinah. Zadnje nedeljo 5. aprila so se vršile občinske volitve v Gornji Rad-goni, kjer je bila samo lista JRZ. Na-sprotniki svoje liste niso mogli postaviti, pač pa so proglasili pohorci z Nemci ab-stinenco. V Ribnici na Kranjskem je do-bila lista JRZ 29 odbornikov, združena opozicija 3 odbornike.

Pohorci in JNS so tudi postali nekam bolj živahni. Silno se trudijo, da bi vsaj na zunaj ustvarili videz, da imajo med ljudstvom še koga za seboj. Pretekle dni so se nekateri pohorski veljaki sestali na Bledu k posvetovanju, o katerem pa se v javnosti ničesar ne sliši. Med tem, ko so se pohorci sestali na Bledu, si je dru-ga skupina slovenske JNS, katero vodita Pucelj in Marušič, izbrala Maribor za po-svetovanje, ki se je vršilo v torek.

Tudi socialisti so se zganili na toplem pomladnem solncu in skušajo oživiti svo-je mrtve vrste. Zlasti živko Topalovič se trudi, da bi obnovil socialistično stran-ko. Imel je že več sestankov v Južni Sr-biji. Tudi slovenski socialisti bi radi pri-stavili in kuhali v svojem piskerčku pri ognju politične svobode, ki jo je ustvarila naša vlada. Ker pa v vrstah slovenskih delavcev vedno bolj prevladuje spozna-nje, kakšne namene pravzaprav zasleduje socialistična svoboda, bo sedaj njihovo stališče kaj težavno. Najhuje se godi so-cijalistom na Hrvaškem, kjer je Maček ustanovil posebno delavsko organizacijo v okviru svoje stranke ter socialistične prveke popolnoma izločil.

Splošna vojaška dolžnost v Avstriji. Za Nemčijo je sedaj presenetila svet še Avstrija z napovedjo uvedbe splošne vo-jaske dolžnosti. Avstrijski kancler dr. Sušnik je napovedal oborožitev Avstrije dne 1. aprila. Avstrijski korak pomeni očitno kršitev določb senžermenske mi-rovne pogodbe, ki dovoljuje Avstriji le

omejeno število poklicne vojske. Po naj-novejših poročilih namerava Avstrija za-enkrat mobilizirati 10 divizij po 5000 mož pehote, z 200 strojnici, 50 metalci min, 80 oklopnimi vozovi in tanki, 12 izvidni-mi letali in bombniki ter 60 navadnimi in težjimi topovi. V vojnem času bi se šte-vilčno stanje vsake divizije dvignilo na 12.000 mož. Poleg teh divizij redne vojs-ke bi ostal sedanji Heimwehr kot milič-na vojska po vzorcu italijanske fašistič-ne milice. Avstrijski s ponosom zatrjujejo, da spravijo v slučaju vojne pod orožje lahko nad 1 milijon ljudi, kar zadostuje, da se ne vstrašijo nobenega zunanjega sovražnika. — Korak Avstrije je v svetu neprijetno odjeknil. Odobrava ga edino Italija, ki je dala gotovo Avstriji tudi pobudo za tak nastop. Tudi v francoskih krogih ga ne gledajo po strani, ker pač mislijo, da se bo Avstrija potem še lažje otepal Nemčije. Ostro pa ga zavrača Mala zveza, ki je vložila protest na Du-naju.

Tudi na Madžarskem je imel korak av-strijske vlade velik odmev. Madžarska upa, da bo sedaj mogla tudi ona kršiti po vzgledu Avstrije in Nemčije mirovno pogodbo. Z oborožitvijo obeh držav bi silno porasel vpliv Italije v Srednji Ev-ropi, kar gotovo ne bi ostalo brez posled-ic in bi morale države Male antante is-kati druga pota, da vzpostavijo zopet se-danje ravnotežje.

Svet se utrjuje. Čehoslovaška vlada je začela utrjevati svojo mejo proti Madžarski. Cele vasi v obmejnem pasu so iz-praznili ter bodo zgradili vrsto utrdb po vzorcu takozvane Maginotove linije, ki jo je napravila Francija na nemški meji. Tudi Švica je razpisala notranje posojilo 100 milijonov frankov za zgraditev veli-kega obmejnega trdnjavskega pasu proti Nemčiji. Prav tako namerava zgraditi tak pas Belgija ob nemški meji. Kmalu bo ves svet v trdnjavah.

Mala antanta. Predstavniki Male zveze se bodo sestali v Belgradu, kjer bodo za-vzeli končno stališče glede avstrijskega oboroževanja. Pri Zvezi narodov bo Mala antanta vložila protest proti Avstriji za-radi kršitve čl. 119. senžermenske pogod-be.

Sankcijski odbor Zveze narodov je skli-can k sestanku pred Veliko nočjo.

Abesince so Italijani že čisto stisnili. Italijanske čete stojijo na severu že pred Tsana jezerom, iz katerega izvira Modri Nil, ki je življenjske važnosti za angleški Sudan in Egipt. V bitki pri Ašanga jeze-ru so bili Abesinci poraženi in so na umi-ku. Od vzhoda so vdrl Italijani skozi Danakil puščavo, zasedli so sultanat Ausa in njegovo prestolico mesto Sardo. Na jugu je tudi general Graziani v prodira-nju. Italijanski letalci neprestano bom-bardirajo vsako večje abesinsko naselbi-no. Iz mesta Dessieje so letalske bombe pregnale abesinsko vrhovno poveljstvo. V Addis Abebi je 5 italijanskih bombard-jev uničilo letališče in radijo postajo. Po Veliki noči bo došlo najbrž do kapitul-a-cije Abesinije. Italijani hočejo obdržati dosedaj zasedeno ozemlje, nad še negušu preostalim pa bi naj dobili pokroviteljstvo in neguš bi naj bil obdan od italijanskih svetovalcev.

Nov rešilni avto si bo nabavila maribor-ska gasilska četa. Kupila je motor in ogrodje od ravnatelja Karla Fischerja, kateremu je pred kratkim zgorela limo-zina za 35.000 Din. Avtomobil g. Fischerja bodo preuredili v prepotrebni rešilni voz.

Vlom v nabiralnik Slomšekove kapelice v Mariboru. Nad Slomškovim grobom v Mariboru na starem mestnem pokopališču zgrajeno kapelico temeljito prenavljajo ter popravljajo. Zadnje dni se je lotil še neodkrit zločinec ograje kapelice, jo po-škodoval in odnesel iz nabiralnika denar-ne darove.

Vlom pri jezuitih v Mariboru. Neznane-c je vlomil v zaklenjeno pisalno mizo mari-

borskega jezuitskega samostana, iz kate-re je izmaknil 2000 Din in 5 dolarjev.

10 letna deklica utočila. V Pristanu v Mariboru se je pozibavala v čolnu 10 letna Tatjana Ljoškov. Vsled guganja se je čoln prevrnil, dekle je padlo v 7 m globo-ko Dravo in utočila.

Mlaajši brat ukradel starejšemu 10.000 Din. V Razvanju pri Mariboru je ukra-del komaj 16 letni Anton Kores svojemu starejšemu bratu šoferju iz kovčka Din 10.000 in samokres. Uzmovič se je odpe-ljal v Subotico, kjer so ga prijeli in prepe-ljali v Maribor. Od izmaknjenih 10.000 Din so dobili pri aretiranjem še 6 tisoč.

Rekrutom prevodan alkohol. V Mari-boru je prepovedal šef policije v dnevih od 17. do 20. aprila točenje alkoholnih pijač rekrutom in sicer radi tega, da bi prepre-čil na ta način številne izgrede pijanih fantov. Kakor v Mariboru je prepovedan alkohol tudi v Trbovljah vojaškim novincem in sicer 14. t. m. zvečer in naslednji dan.

Otrok pod avtomobilom. Na Pobrežju pri Mariboru je prišlo 7. aprila do avto-mobilske nesreče. Tovorni avtomobil že-lezničarske nabavljalne zadrage je postal pred neko hišo na Pobrežju. V odsotno-sti šoferja so začeli po vozilu plezati otro-ci. Šofer se je vrnil, pognal avto in tri-letni sinko zidarja Janeza Grabnerja je padel tako nesrečno pod voz, da ga je po-vozilo zadnje kolo in ga hudo ranilo na glavi. V brezupnem stanju so prepeljali otroka v bolnico.

Izpraznjena čevljarska delavnica. Ne-znani vlomilci so udrli skozi zid v Po-brežju pri Mariboru v delavnico čevljarskega Jožefa Kebra v Špesovem selu. Odnegli so mu 100 parov čevljev in zalogo usnja v skupni vrednosti 20.000 Din.

Podlegel poškodb. V mariborski bol-nici je podlegel poškodb na glavi 37 letni posestnik Ivan Polančič iz Žikarcev pri Sv. Barbari v Slov. gor. Omenjenega je udaril neki sorodnik v vinogradu z moti-ko po glavi.

Nesreča ali zločin? V vasi Placarji pri Sv. Urbanu pri Ptujju gre za zagonet-no smrt 45 letne Ane Bohl, ki je bila za-poslena pri posestniku Selmajerju. Dne 6. aprila zjutraj so jo našli mrtvo pred vrati hleva. Ana je bila na dobrem glasu in jo je vse imelo rado kot vestno ter marljivo delovno moč. Omenjenega dne se je podala ob petih zjutraj proti hlevu, da bi položila živini. Nekoliko pozneje so jo že našli mrtvo na pragu hleva in je imela zadaj za levim ušesom velike ter usodne podplutbe. Mogoče, da je sama padla ter priletela z glavo na kak trd predmet, kar je povzročilo takojšnjo smrt. Ljudje iz njene okolice pa so mne-nja, da gre za zločin. Poleg mrtvega tru-pla je čuval domač pes. Orožniki so za-čeli zadevo preiskovati in sodišče je od-redilo sodno raztelesenje.

Radi bolezn žene v smrt. Žena 47 letne-ga kočarja Mateja Tomaniča je morala v bolnico v Ptuj, ker bolega na neozdrav-ljivi bolezn. Moža je bolezen žene tako presunila, da se je v kuhinji obesil.

Vlom v cerkveni nabiralnik. Neznani nepredpravi vlomil pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju v nabiralnik župne cer-kve in je odnesel vse prostovoljne denar-ne darove.

Neprestani požari na Dravskem polju. Dne 4. aprila je začelo goreti pri Andreju Kirbiš v Prepolah. Ogenj je uničil gospo-darsko poslopje in orodje. Požar se je še razmahnil na sosedno poslopje posestnika Jakoba Rojič in mu je delno poškodoval nezavarovano poslopje. V dobi treh mese-cev je to v omenjenem kraju na Dravskem polju že četrti požar.

Odložen otrok. Zgodaj zjutraj so našli te dni na občinski cesti pri Ptujju v cunje zamotanega otroka, katerega je prevzela v začasno oskrbo občina, žandarmerija pa išče nečloveško mater.

Velik požar na Murskem polju. Dne 3. aprila je izbruhnil od zlobne roke podtak-njen požar v vasi Grlava v Križevcih pri Ljutomeru pri posestniku Alojziju Hor-vatu in sicer zvečer ob pol desetih. Radi viharja se je razmahnil ogenj tudi na so-seda Mariniča in Stamparja. Pri Horva-tovih je zgorelo vse in še 6 glav goveje ži-vine, 7 svinj, kokoši in razno orodje.

Požig. Dne 6. aprila zgodaj zjutraj se je pojavil rdeči petelin na gospodarskem poslopju posestnika Bergleza v Gerečji vasi pri Ptujju. Poslopje je zgorelo s po-ljedelskimi stroji in orodjem. Škoda zna-ša 30.000 Din. Gasilci iz Gerečje vasi, Ptujja in Hajdine so se morali zadovoljiti z lokalizacijo požarne nesreče. Kratko Pred izbruhom ognja sta prišla k Brgle-zovi gosposlini dva potepuha in sta pro-sila za zajtrk. Ker še ni bil kuhan, sta se odstranila k sosedu, katerega sta vpra-šala, če v vasi pogosto gori. V tem tre-nutku so že švigili plameni iz Brglezove-ga hleva. Klateža sta se hitro odstranila in izginila v gosti jutranji megli na polju.

Trgovec smrtno ponesrečil. Smrtno je ponesrečil v Murski Soboti trgovec Bela Weiss.

Spominsko ploščo bodo odkrili na belo nedeljo v Pečovju pri Teharjih znameni-temu kmečkemu sadjarju Mihaelu Vizjak, ki je živel in plodonosno deloval od 1814 do 1892.

Kmečki živinozdravnik smrtno ponesre-čil. V Ravnah pri Soštanju je padel pre-ko škarpe in se je ubil Kmečki živino-zdravnik in kovač Franc Friškovec.

Obsodba radi nasilnega nastopa proti eksekutorju. V Celju se je vršila 6. aprila sodna obravnava radi očitka obtožnice, da so obdolženci ovirali sodnega eksekutorja pri izvrševanju uradne dolžnosti. Pred ka-zenskim senatom so se omenjenega dne zagovarjali: 24 letni delavec Vedečnik Iv., 34 letni Janžovnik Jože, njegov 26 letni brat Alojz, pos. sinova v Žlazoru pri Mo-zirju, 22 letni Vreš Jernej, delavec iz Do-brovelj pri Braslovčah in 51 letna posest-nica Matko Elizabeta iz Dobrovelj pri Braslovčah. Letos 19. februarja bi se naj vršila pri posestnici Elizabeti Matko draž-ba 4 glav živine, kar je bilo zarubljeno za znesek 700 Din. K Matkovi je prišel Sedej Avgust, 36 letni sodni eksekutor iz Vran-skega, v spremstvu posestnikov Hriber-nika ter Dobnika, ki sta prišla kot kupca. Matko Elizabeta, ki ima na bolniško po-steljo priklenjenega moža ter 7 otrok, od katerih so trije nedorasli, je zaradi draž-be skupno s svojim zetom Jernejem Vreš nagovorila oba Janžovnika in hlapca Iva-na Vedečnik, naj nikar ne puste sodnega eksekutorja in kupcev, da bi za tako nizko ceno odpeljali iz hleva 2 leti staro rdečo telico in eno kravo. V hlevu so imeli pa vsega 8 glav živine. Komaj je stopil ekse-kutor na dvorišče Matkove, so se prikazali izza hiše oba Janžovnika, Ivan Vedečnik ter Vreš Jernej, ki so se pričeli z ekseku-torjem pripraviti češ, da 4 živinčeta sploh ne puste s hleva in zlasti Vreš je zatrje-val, da je živina njegova. Oboroženi vsak s svojim kolom so šli v hlev in pričeli eksekutorja zmerjati, ki je nato takoj uvidel, da ne bo mogel izvršiti uradnega posla in se je pričel odmikati. Fantje so navalili proti njemu in eksekutor je po-tegnil samokres in oddal 2 strela v zrak. Najhujiši je bil hlapec Vedečnik Ivan, ki je s kolom zamahnil prav blizu eksekutorja, kateri je zopet sprožil in zadel Vedečnika v vrat. Rana je Vedečnika še huje razdražila in ko je bil bežečemu eksekutorju za petami je mahal s kolom, je eksekutor vnovič sprožil in Vedečnik je omahnil, za-det v prsa. S tem je bil boj končan, ekse-kutor in kupca so odšli brez doseženega cilja. Obsojeni so bili: Janžovnik Jože, Janžovnik Alojz in Vreš Jernej vsak na 8 mesecev strogega zapora. Vedečnik Ivan na 6 mesecev in Matko Elizabeta na 5 me-secev strogega zapora. Vsem se šteje tu-di preiskovalni zapor in plačati morajo 1000 Din povprečnine. Za nastop kazni so dobili po par mesecev odloga.

Smrtna nesreča 6 letnega sinčka delav-ke. Na Trati pri Kranju je padel z ograje in se ubil 6 letni Pavelček Fajfar, sinček delavke.

S steklenico po glavi. V neki krčmi v Loškem potoku je neznanec udaril s ste-klenico po glavi posestnika Primoža Lav-riča iz Blok in mu je prizadjal hudo rano.

Nevarna poškodba delavca. Na parni žagi g. Borisa Samse pri Litiji se je zgo-dila težja nesreča. Na cirkularni žagi je bil zaposlen Ivan Vagant iz St. Jurja pri Litiji. Pri podajanju je padla deska na cirkular, ki se je sukal. Vrteča se cirkularka je poglala desko Vagantu v tre-buh in ga hudo poškodovala.

NOVA CERKEV V MARIBORSKEM DELAVSKEM OKRAJU.

Pri nas na kmetih je bila navada, da smo ob nedeljah vsi hodili v cerkev. Za javnega grešnika je veljal oni, ki bi red-no ne obiskoval službe božje. Rekli so mi takrat, ko sem bil še otrok, da v delav-skih okrajih ni tako ...

V mariborskem magdalenskem pred-mestju smo stopili zadnjič, ko smo si obu-jali mladostne, na kmečkih župnijah do-živete spomine, skupaj, ter smo si rekli: Bomo poskusili, da bo tudi v naši delav-ski četrti tako, kakor je na kmetih vča-sih bilo!

Na kmetih je bilo tako: Sreda polja je stala naša bela cerkvice; kakor piščeta so bile zbrane krog nje naše hišice. In vsako nedeljo nas je povabil zvon v do-volj prostoren božji hram: Očetova hiša nam je bila cerkev naša. — Tu, kjer se-daj živimo, nam je cerkvice naša veliko premala; nikdar ne more objeti vseh svo-jih otrok. In mi vemo, da jih je mnogo

Domače vesti.

Kneginja Olga, soproga kneza namest-nika Pavla, je 7. aprila porodila v Belem dvoru v Belgradu princeso, ki je tretji otrok v knezovi družini. K veselemu do-godku sta častitala oba kraljeva namest-nika, člani vlade, predsednika obeh zbor-nic in vsi bani.

Streli na državni meji. V noči na 6. april je zadela pogranična patrulja na državni meji pri Prevaljah na dva moška, ki sta hotela prekoračiti mejo. Eden se je dal legitimirati, drugi je skušal zbežati. Gra-ničarji so oddali za beguncem 7 strelav, vendar je najbrž nezadet zginil v noč. Gre za nekega Fr. Gracla od Sv. Pavla pri Preboldu, katerega je vzela noč.

naših sotrpinov-delavcev, ki so pozabili na hišo božjo.

Sklenili smo torej, da si pozidamo novo cerkev, ki bo privabila tudi zunaj stoječe.

Ves Maribor ve, da se vrši v železničarski koloniji vsako nedeljo služba božja v šolski sobi. Tudi tri sv. maše ne zadoštujejo več. Nujno potrebujemo cerkev. Osnovali smo si odbor, ki si je stavil za nalogo, da pozida ob Radvanjski cesti novo cerkev, posvečeno najsvetejši Skrivnosti, presvetemu Rešnjemu Telesu. Euharistični Kralj, ki je hotel delavski sin imenovan biti, naj bi privabil naše delavce, ki imajo danes težji obstanek ko kdaj, v svoje svetišče. Tu bi se naj opravljale molitve za rešitev delavskega stanu. Težka delavska vprašanja naj bi se usmerjala pred tabernakelj euharističnega Gospoda.

Na vrata vseh onih, ki jim je naše delavstvo res pri srcu in ki mu želijo dejansko pomagati preko najbolj perečega vprašanja: k moralnemu dvigu, bo potkal zastopnik »Odbora za postavitev cerkve presvetega Rešnjega Telesa« in poprosil milodara.

V nadi, da bo gornja misel našla tudi skrivnih dobrotnikov, si dovoljujemo v naslednjem sporočilu naslov, kamor se lahko pošljejo prispevki za graditev cerkve: Odbor za postavitev cerkve, Maribor, Radvanjska cesta 19.

Železniška posvetovanja v Mariboru zaključena. Železniška konferenca med našimi in avstrijskimi zastopniki je pričela v Mariboru 2. aprila v mestni posvetovalnici. Zaključena so bila posvetovanja 7. aprila. Delo konference je bilo razdeljeno na 4 sekcije, ki so se pečale z železniškimi, carinskimi in potnimi vprašanji. V nekaterih zadevah so se pokazale težkoče, ki so pa bile srečno premostene. Sigurno je, da bo slovesna otvoritev mariborskega obmejnega kolodvora 15. maja. Mariborsko konferenco bodo nadaljevali še ta mesec na Dunaju, kjer bodo rešili nekatere podrobnosti. Na Dunaju bo sestavljena posebna pogodba, ki bo končno veljavno podpisana v Belgradu in bo stopila koj po podpisu v veljavo.

Slika socijalne bede v industrijskem kraju. Iz Jesenic smo prejeli: Po celih Jesenicah se je zaznala 7. aprila vest, da so ukradli mrljico iz mrtvašnice, ker ni bilo denarja za plačilo takse za prevoz mrtveca iz ene v drugo občino. Zadeva, ki je za Jesenice edinstven dogodek, ima naslednje ozadje: Po pomoč se je zatekel v ljubljansko bolnico 47 letni Tomaž Rozman, ki stanuje v Krnici pri Gorjah. Bil je pre slab za želodčno operacijo in radi tega ga v bolnico niso sprejeli. Iz Ljubljane se je napotil v bolnišnico Bratovskih skladnic na Jesenice, kjer je popoldne po sprejemu bruhal kri ter umrl. Truplo so položili na mrtvaški oder v mrtvašnici bolnice in so obvestili o smrti svojce. Na večer po obvestilu sta že bila na Jesenicah dva moška, katerima se je še pridružil nek tre-

tji iz Blejske Dobrave. Podali so se v mrtvašnico, da počaste truplo rajnega. Ko je pa bolniški strežnik čez nekaj časa hotel zakleniti mrtvašnico, ni bilo ne obiskovalcev in ne mrljica. Eden si je naložil mrtveca kar na ramo, stekel z njim proti Jesenicam in se skril pod železniški most. Tamkaj je že čakal voz, s katerim so se tuji z mrljico vred odpeljali proti Gorjam. Jeseničani so bili prepričani, da so odpeljali truplo sorodniki, ki niso mogli plačati prevozne takse in so si pomagali na opisani način iz zagate.

Blagoslovitev grobnice velikemu delavskemu dobrotniku. V Majšpergu v Haložah je lastnica velike tovarne strojil postavila na grob svojemu umrlemu soprogu lepo kapelico. Na dan obletnice smrti tovarnarja je blagoslovil svetišče in oltar škof dr. I. Tomažič. Rajni tovarnar gosp. Kubricht je bil med novodobnimi kapitalisti redka prikazen — izreden dobrotnik delavstva in siromakov. G. Kubricht se je veselil obče priljubljenosti po vseh Haložah, odkoder so doma delavci njegove tovarne.

Ukinitev § 219. obrtnega zakona in jeseniško delavstvo. V finančni zakon za letošnje proračunsko leto je med drugimi pooblastili prišlo tudi to, da se minister za gozdove in rudnike pooblašča, da lahko ukine pri podjetjih, ki spadajo pod rudarski zakon, § 219. ob. zak. Ta paragraf določa, da ima delavec v primeru zapreke in boleznih v službi, pravico do odškodnine in to največ do enega tedna. Jeseniško podjetje spada pod rudarski zakon in jeseniški marksiisti so gornje pograbil z vsa silo, ne da bi skušali nevarnost ukinitve § 219. ob. zak. odstraniti, nego pograbil v tem smislu, da bruha po tovarni ogenj in žveplo na gg. min. Korošca in Kreka, da sta onadva to napravila. Tem marksiistom povemo, da bi bilo zanje boljše in pametnejše, da bi manj priganjali in šikanirali delavstvo, kakor pa da se širokoustijo o vseh mogočih in nemogočih rešeh. To delajo namenoma ali pa iz nepoznanja kolektivne pogodbe. Jeseniško in javniško delavstvo ima ugodnosti § 219. ob. zak. zajamčene v kolektivni pogodbi z dne 28. aprila 1934 v čl. 2. Je lahko ukinjen ves obrtni zakon, a kolektivna pogodba ostane, seveda če ni odpovedana. Delavstvo bo ščitilo svoje pravice s pametnim in premišljenim delom, ne pa z brezpomembnim govorjenjem in demagogijo.

Iz Litije. Če se pelješ mimo Litije, zagledaš tik postaje na prostem stoječi tovarniški dimnik, ki je imel do nedavnega časa še 2 tovariša, ki so jih podril in bodo opeko porabili za zidanje novega doma prosvetnega društva v Litiji. Na tem mestu je stala nekadašnja uspešna tovarnica svinca, cinka in srebra. Posebno med vojno je bila ta tovarnica prava blagodat za našega delavca in malega kmeta. Marsikateri je bil sprejet še preko potrebnega števila, kot delavec, v to podjetje in se je s tem rešil Doberdoba in drugih bojišč, kajti ti so bili oproščeni vojaške službe. Še danes živi bivši knjigovodja tega podjetja med nami v Litiji, ki je te delavce sprejemal in jih s tem rešil fronte in skoro gotovo tudi smrti. Naši delavci in kmetje se ga še danes s hvaležnostjo spominjajo. Do likvidacije tega podjetja je prišlo največ radi spremembe državnih mej, ker je podjetje dobivalo svoje sirovine največ iz Rajblja na Koroškem iz Poljske pa tudi iz rudnika Starijevca nad Litijo, ki danes tudi več ne dela. Dosti je likvidaciji tudi pripomogla večletna pravda, ki so jo imeli tukajšnji čebelarji s podjetjem češ, da dim, ki je pomešan s svinčnim prahom, ki uhaja iz peči škodi čebelarjem. Mnenja smo, da bi danes ti čebelarji radi žrtvovali vse svoje čebelarstvo, če bi mogli podjetje nazaj v obrat spraviti. Kaj je s to likvidacijo zgubilo naše delavstvo in mali kmetje, ki so bili zaposleni v njem, se šele danes pozna. Dobro so shajali delavci, trgovci, obrtniki in tudi sami kmetje, ki so bili v njem zaposleni. V tej toploti se je poleg drugega, iz dobljenih sirovin izločevalo tudi srebro. Nedavno je imel Vaš dopisnik priliko govoriti z nekim bivšim toplotniškim mojstrom, kako je imelo podjetje ravno pred ustavitvijo obrata na zalogi nekaj tisoč kg srebra, ki ga vkljub vsem

naporom, nekaj menda tudi radi neuvidevnosti merodajnih krogov ni moglo plasirati v Jugoslavijo, pa so istega ponovno s svinčnem pretopili in kot svince poslali v Nemčijo, kjer so ga ponovno izločili od svinca in drago prodali. Tako gledajo bivši toplotniški delavci danes z žalostjo na podjetje in ostanke svoje borne eksistence, ki jim je dajalo kruha za njihove družine.

Minister dr. Krek med rudarji.

Preteklo nedeljo je prišel minister dr. Miha Krek med trboveljske rudarje.

Shod ministra dr. Kreka je bil prvi večji politični shod, ki se je vršil po preobratu naših notranjepolitičnih razmer v Trbovljah. Zanimanje za najnovejši politični dogodek, zlasti pa krušno vprašanje dobav premoga iz rudnikov na slovenskem ozemlju je privabilo v dvorano Prosvetnega društva do 1000 ljudi, večinoma samih delavcev in manjših posestnikov iz okolice.

Niso bili navzoči sicer samo pristaši sedanjih političnih smeri, z mirno vestjo pa moremo trditi, da so ob izvajanjih g. ministra dr. Kreka vsi izprevideli resnost naporov vlade, zlasti pa slovenskih zastopnikov v njej, ki se neumorno trudijo, da bi v teh zapletenih vprašanjih našli tako rešitev, ki bi bila sprejemljiva tudi za slovenskega delavca in kmeta. V svojem govoru je g. minister dr. Miha Krek obravnaval najbolj kočljivo vprašanje, od katerega je odvisno krušno življenje večine trboveljskega prebivalstva, to je dobav premoga. Odkrito je priznal, da je to vprašanje zelo povezano s splošnimi gospodarskimi vprašanji države in da se proti dobavam iz slovenskih rudnikov uveljavljajo ugovori. Pravijo n.p. država ima svoje rudnike, zato je pač najbolj gospodarsko, da iz teh krije svoje potrebe. V trboveljskih rudnikih je vložen po večini tuj kapital in tudi dobiček večinoma tujec požre. Taka industrijska središča morajo biti čimbolj v središču države. Ko je ob velikem odobravanju vseh zbranih zborovalcev ovrgel vse te ugovore, za katerimi se skrivajo v veliki meri tudi koristi tujih kapitalistov, je opisal vso borbo slovenskih zastopnikov v vladi, ki so jo vodili na najvišjih mestih, da slovenski rudniki pri državnih dobavah ne bi ostali pozabljeni. Poleg državnih koristi, ki tu niso tako prizadete, je največja ovira nerazumevanje dejanskega položaja Slovencev. Vsako privilegiranje oddaljenejših rudnikov bi kot nujno posledico rodilo veliko obubožanje tisocev in tisocev slovenskih delavcev, zlasti trboveljskih, zato se bo borba še nadaljevala in on kakor tudi g. minister dr. Korošec bosta vse storila, da slovenski delavec dobi delo in kruh.

Izvajanja ministra, ki sam kot sin preproste delavca pozna najbolj vse križe in težave rudarjev, so izzvala splošno priznanje. Delavci so spoznali, da imamo Slovenci v vladi zastopnike, ki se trudijo z vsemi močmi in tudi dosežajo, kar je v obstoječih razmerah mogoče.

Širite „Delavsko fronto“!

1737 brezposelnih v Mariboru. Pri borzi dela v Mariboru je zaprosilo v marcu za zaposlitev 186 moških in 152 žensk. Delo je dobilo 22 moških in 66 žensk. Ob koncu marca je ostalo v Mariboru nezaposlenih 1737 oseb, 1345 moških in 392 žensk. Dela borza je izplačala v marcu denarnih podpor za 40.000 Din.

S 1. APRILOM UVELJAVLJENE SPREMEMBE INVALIDSKEGA ZAKONA.

Krvice invalidom iz l. 1929 popravljene.

V finančnem zakonu za leto 1936-37 se nahaja tudi odredba o spremembi invalidnega zakona od l. 1929. Vazne spremembe, ki popravljajo 6 let stare krvice, so stopile v veljavo 1. aprila 1936. Prva uredba vrača mnogim osebam invalidnino, ki jim je bila priznana l. 1925, a leta 1929 po novem tozadevnem zakonu črtana. Vsi prizadeti, ki želijo, da se jim krvice popravi, morajo v roku 6 mesecev po 1. aprilu 1936 se primerno javiti in ponovno prositi za invalidno pomoč pri pristojnem invalidskem sodišču štaba divizijske oblasti.

Po invalidskem zakonu iz leta 1925 so imele rodbine umrlih vojni invalidov s 50% nesposobnostjo pravico do invalidske podpore. Invalidski zakon iz leta 1929 jim je to pravico s 1. oktobrom 1929 ukinil. Nova uredba jim da ponovno pravico do invalidske podpore.

Po invalidskem zakonu iz leta 1925 so sirote invalidov s 50% nesposobnostjo imele pravico do invalidske podpore. Invalidski zakon iz leta 1929 jim je to pravico vzel. Z novo uredbo imajo te sirote ponovno pravico do invalidske podpore.

Invalidski zakon iz leta 1925 je odredil, da ima deca, ki je duševno ali telesno popolnoma nesposobna za zaslužek, pravico do invalidske podpore tudi po končanem 16. letu starosti, vse dotlej, dokler traja ta nesposobnost. Invalidski zakon iz leta 1929 jim je to pravico omejil samo do izpolnitve 16. leta, ne glede na njihovo nesposobnost. Nova uredba daje takim otrokom ponovno pravico do invalidske podpore pod pogojem, da so brez lastne krivde in pred izpolnjenim 16. letom ostali duševno ali telesno popolnoma nesposobni za kakršnokoli služenje denarja.

Do 1. aprila 1936 so se vojni invalidi 4. do 9. skupine, družine in svojci smatrali, da so siromašnega stanja, če niso plačali več kot 120 Din na leto na račun osnovnega neposrednega davka na zemljišče, poslopja, obrt, poklic in na glavnico. Nova uredba je povišala to cenitev s 120 na 170 Din na leto osnovnega neposrednega davka, in je vrnila tem osebam pravico do invalidnine, invalidske podpore in denarne pomoči, in sicer tako, da tiste osebe, ki ne plačajo več kot 120 Din osnovnega neposrednega davka, dobe 100% predvidenih invalidskih prejemkov, tiste osebe, ki plačajo 120 do 130 Din dobe 90%, osebe, ki plačajo 130 do 140 Din, dobe 80%, osebe, ki plačajo 140 do 150 Din, dobe 70%, osebe, ki plačajo 150 do 160 Din, dobe 60%, in osebe, ki plačajo 160 do vseh 170 Din

Iver-Kolenc:

Denar.

Sodobni roman.

14

— Gospa, — je odvrnil Naim — nisem mislil na vaše bogastvo. Ni moja naloga, da bi iztrgal vašo dušo iz bogastva, ki v njem sahne srce. Cilj mojega obiska je popolnoma drugačen. Rad bi vas vprašal eno in drugo o vašem strežniku Dezideriju Casquard.

— A, tako! — si je oddahnila baronica. — V tem oziru pa vam rada ustrezem. Radi bi vedeli, kakšen je. Premeten, len ko klada. Jedel bi in poležaval, delal pa nič. Morda je kradel, a gotovo ne vem. Ne bo mi žal zanj. Le spravite ga od tod čimprej. Naj gre, kamor hoče! On je zadnji strežnik v moji hiši. Moške jemati v službo je danes zelo nevarna stvar, ker so skoraj vsi organizirani pri tajnih, prevratnih društvih.

S temi besedami je gospa priznala drugo muko, ki ji je grenila življenja še bolj ko skopost: strah.

Večni strah je stiskal njeno srce; radi tega so bile njene noči strašne. Vedno je sanjala o vlomih, razbiti blagajni, izgubljenih delnicah, radi tega je dala vsa vrata opremiti z nenavadnimi ključavnici in zapahi. In sredi teh obrambnih sredstev je živela vsa preplašena in se je vdajala misli, da vse razbojniške tolpe, ki se potepajo po pariških ulicah prežijo samo na njen denar.

Prijateljta sta se naveličala poslušanja. Poslovlila sta se in odšla.

Muzard je spotoma z nekim vznichenjem govoril o stari baronici. Dosti ljudi je poznal, a takega tipa še ni srečal. Naim ga je nekaj časa poslušal, potem pa ga je prekinil in dejal:

— Strašna je! Do danes nisem srečal človeka, ki bi ji bil podoben. V njej ni nič človeškega. Spremenila se je v duha denarja, bolje rečeno v duha zla. Zenskost je popolnoma izginila iz nje.

Utihi se je, povesil glavo in se zamislil. Muzard je čutil, kako prijatelj trpi in je tudi sam onemel. Pri slovesu mu je stisnil roko in dejal:

— Dragi prijatelj, vrni se v svojo župnijo! Tam je bolje za te!

— Ah! — je oživel duhovnik. — Moji župljani so kljub svojim napakam v primeri s tem nestvom, ki sva ga prej videla, skoraj lepi.

Muzard se je podal proti upravi »Pošte«. Iti je moral preko trga borze, ki je bil tačas zelo živahen. Stopnice, ki so vodile k vходу borze, so bile polne dobro oblečenega sveta: finančniki so nervozno čakali zadnje ponudbe.

Muzard je nehote dvignil oči in pogledal po pisani množici. Hipoma je zagledal pred seboj poznano glavo: obraz je bil blede, pravičnih, zelo lepih črt, a v očeh se je svetlikala taka lakomnost, da je izgledal ko zver v zasedi. To je bil Julij Agostini, ki ga je bil videl pri Locheju.

— Dragi moj Naim, — si je natihem dejal — srečen si, da so te bili poslani med tvoje lesene barake! Ostani v svojih lepih sanjah! Ti si neodvisen, svoboden, a ti ljudje so sužnji.

Muzard se je še nekaj časa oziral po množici. Kmalu je opazil dva druga znanca. Iz brzojavnega urada sta stopila Loche in Soléme. Blagajnik je ostrmel od začudenja. Šel jima je nasproti. Solémeja je ustavil in ga vprašal:

— Kaj delata vidva tukaj?

Solémeja je Muzardov pojav zmedel. Prisiljeno se je nasmehnil in je iskal besede za odgovor.

— Morda sta začela skupno delati? — ga je vprašal s čudnim naglasom.

Preden je Soléme odgovoril, je pristopil k Muzardu Loche, ki je stal ob strani in prisluškoval. Prijel ga je za roko in mu s prisiljeno sladkim glasom rekel:

— Le sem, gospod blagajnik! Tudi z vami imam račun. Ali je res? Pravijo, da si prisvajate pravico do vsega in bi moralo pri vsaki stvari obveljati vaše mnenje... Dobro! Če hočete vedeti, vam povem, da delava g. Soléme in jaz skupno in ker se pred vašim očesom nič ne more skrivati, vam tudi izdam, da se bova lotila na pobudo nekega spretnega potnika zelo velike stvari. Delo se je že začelo. V Grenellu smo postavili velik hangar... Upam, da me boste danes — jutri v Grenellu počastili s svojim obiskom in se boste mogli na lastne oči prepričati, da gre za izredno stvar.

Muzard je nagrbnil čelo in srepo pogledal Solémeja.

— In kaj imaš ti pri tem podjetju? — ga je vprašal trdo.

Soléme je bil v zadregi. Proseče je pogledal Locheja, a ker je ta molčal, je z negotovim glasom odvrnil:

— Gospod Loche me hoče zainteresirati zanj.

— Sedaj vem toliko ko prej! — je ježno odgovoril Muzard. — Čemu to slepomišenje? Povej mi, za kaj gre in basta!

Solémeja je prijatelj odločni nastop popolnoma zmedel.

— Odločitev še ni padla, — je zajecjal — radi tega ti ne morem povedati nič gotovega.

Locheju je začelo presedati Muzardovo izpraševanje. Bal se je, da mu bo Solémeja iztrgal iz rok, radi tega je trdo dejal:

— Bah! Zakaj bi vam moral g. Soléme dajati odgovor za svoja dejanja? Ste mar njegov jerob?... Sicer vam pa o stvari res ne more povedati nič gotovega, ker je šele v pretresu. Sedaj jo ima v rokah

osnovnega neposrednega davka, dobe 50% predvidenih invalidskih prejemkov.

Nova uredba prizna tistim vojnim invalidom, ki so postali nesposobni zaradi bolezni, in katerih nesposobnost se je ugotovila do 17. maja 1923 in je znašala najmanj 80%, pravico do invalidnine in na druge vrste zaščite in podpore po invalidskem zakonu. Toda pod pogojem, da tudi ponovni pregled, ki se bo izvršil, pokaže njihovo nesposobnost v višini najmanj 80%, in pod pogojem, da so bili prevedeni po invalidskem zakonu iz leta 1925 in da so uradne podatke o izgubi sposobnosti za delo predložili pristojnim oblastvom najkasneje do 17. maja 1923. Isto velja tudi za njihove družine.

Nova uredba določa tudi podaljšanje roka. Vse tiste osebe, ki so bile dolžne, da se po invalidskem zakonu iz leta 1929 v svrhu priznanja pravice do invalidskih prejemkov prijavijo invalidskim sodiščem do 31. decembra 1929, a so ta rok zamudile — lahko zdaj v roku 6 mesecev od 1. aprila t. l. dalje naknadno vložijo prijavo pristojnemu invalidskemu sodišču pri štatu oblastne divizijske komande za priznanje teh pravic. Če zamude ta rok, jim zastara vsaka pravica po invalidskem zakonu. To velja tudi za tiste vojne invalide, ki so zaradi rane bili priznani za take po invalidskem zakonu iz leta 1925 in so po istem zakonu dobili odkupnine in invalidnine, a se niso prijavili pristojnemu sodišču, da jim prizna pravico do protez in drugih ortopedskih pomožnih sredstev, za brezplačno zdravljenje in brezplačno vožnjo.

Izvršitev smrtno obsodbe nad ugrabiteljem Lindberghovega otroka.

V kaznilnici v Trentonu v severnoameriški državi New Jersey je končal 4. aprila na električnem stolu ugrabitelj Lindberghovega otroka Rihard Hauptmann iz Kamenice na Šaslem v Nemčiji. 2. marca 1932 je zginil poldrugoletni Lindberghov sinček. Oče in mati sta prejela pismo z zahtevo, naj prineseta na pokopališče 50 tisoč dolarjev kot odkupnino za ugrabljenega otroka. Na v pismu označeno mesto je vrgel denar preko zida pokopališča v imenu Lindbergha in žene hišni prijatelj dr. Condon. Kljub plačani odkupnini starša nista dobila sinčka, katerega je našel šofer-črnc William Allen po preteku 9 tednov v gostem grmovju mrtvega in v že močno razpadajočem stanju. Komisija je dognala, da gre za Lindberghovega otroka, ki je bil kmalu po ugrabljenju zadavljen in odvrženo trupelce v grmovje. Po tej najdbi in odkritju je pričel lov na krivce. Zapri so več osumljenih, a so jih morali izpustiti kot nedolžne.

Slednjič so izsledili brezposelnega nemškega tesarja Riharda Hauptmann, ki je bil že za svoje ga bivanja v nemški domovini na zelo slabem glasu. V Hauptmannovi drvarnici so našli omet bankovcev, ki jih je izročil dr. Condon na pokopališču

izsiljevalcem. Številke bankovcev si je bil Lindbergh zabeležil in njih številke je imela v evidenci tudi policija. Ko je nekega dne neki možki avtomobilist plačal bencin s takšnimi bankovcem, so ga takoj osumili zločina. Ta mož je bil Hauptmann.

Ko so Hauptmannu prijeli, se je izgovarjal, da je prejel bankovce od svojega znanca Izidorja Fischera, ki je medtem že umrl v Nemčiji. Nadaljno obremenilno dejstvo je bila ugotovitev, da se je krila Hauptmannova pisava z ono, v kateri so bila pisana na Lindbergha naslovljena izsiljevalna pisma. Zadnji dokaz za njegovo krivdo je bila lestev, katere se je ugrabitelj poslužil, da je ugrabil otroka skozi okno Lindberghove vile. Lestva je bila iz istega lesa, kakoršnega je imelo v zalogi podjetje, pri katerem je bil Hauptmann svojčas zaposlen kot tesar.

Na podlagi kratko označenih dokazov je bil Hauptmann od porote v Flemingtonu obsojen l. 1934 na smrt. Izvršitev smrtno kazni je znal obsojenec zavlačevati do letos 4. aprila. Do zadnjega trenutka je zahteval svojo popolno nedolžnost.

Hauptmannov proces, ki je stal državno New Jersey 1.200.000 dolarjev, je vseboval skozi leta nešteto najbolj neverjetnih senzacij, iz katerih je kovalo časopisje bogat kapital in je bila najširša javnost v neprestani razburjenosti za in proti na smrt obsojenemu.

Kaj pravi sodno raztelesenje o smrti na električnem stolu? Pri raztelesenju na električnem stolu usmrčenih, ki se mora izvršiti po ameriškem zakonu 5 minut po smrti, so ugotovili v možganih justiciranih do 64°C vročine. Smrt nastopi vsled prehudega razgretja možganov, kar povzroči radi električnega sunka otrpnost možganov in še nekaterih drugih notrajnih organov. Dandanes spustijo skozi glavo in telo na smrt obsojenega 1500 voltov skozi 30 sekund. Nato prekinjejo za par trenutkov tok in skozi eno minuto zabriše v telesu vsako življenje tok od 700—750 voltov.

Pohod Italijanov skozi puščavo Danakil v vzhodni Afriki. Poročevalec italijanskega lista »Corriera della Sera« Beonio Brocchieri, ki je spremljal italijanske čete na pohodu preko puščave Danakil, opisuje v svojem poročilu iz glavnega mesta sultanata Ausa Sardo, zadržanje italijanske armade in predvsem letalcev. Letalci so na marših ščitili čete in so jim nudili po dnevu in v noči pomoč. Letalci so pristali v celem 87krat v povsem za pristanke neprikladnem ozemlju, da so oskrbeli čete z vodo in živili. Posebno koristna sta se izkazala dva majhna aeroplana tipa »Breda 38«, ki brzita z 200 km na uro in jima zadostuje za pristanek prostor od 50 kv. metrov. Ti dve letali sta preiskali teren in sta oddajali tozadevna poročila večjim letalom. Veliki aeroplani so dovažali čenam prehrano, vodo in strelivo. Najbolj nevaren sovražnik italijanskih čet pri pohodu skozi puščavo je bila vročina, ki je znašala na soncu 64 stopinj. Istega dne, ko so zasedli Italijani mesto Sardo, so zgradili aeroplansko oporišče, ki je oddaljeno samo 138 km od abesinskega mesteca Dessie, kjer se je bil mudil do

pred kratkim negušev vrhovni stan. Italijanska letala lahko danes dosežejo Dessie v pol uri. Sultanat Ausa je najbolj bogata abesinska pokrajina. Živine je tamkaj 300.000 komadov. Poleg prehrane uspevajo oranže in citrone. Sultanat Ausa je do danes najmanj raziskani ter neznan del Abesinije in sploh vse Afrike. Zasedba tega sultanata je za Italijane v vojaškem oziru največjega pomena, ker omogoča letalsko zvezo med eritrejsko in somalijsko fronto.

Državno prvenstvo v cross-countryju. V nedeljo se je vršilo v Ljubljani državno prvenstvo v cross-countryju in sicer na igrišču SK Korotana. Tekmovanje se je vršilo za prvenstvo moštev in poedincev. Prvenstvo moštev je branila Ilirija, poedincev pa tekač Ilirije Bručan. Pokroviteljstvo nad prireditvijo so imeli gg. ban dr. Natlačen, divizijski general Nedeljkovič in mestni župan dr. Adlešič. Tekme je izvedel ljubljanski odbor za izvedbo dvomatchev in sicer vzorno, kakor še niso bile izvedene doslej na nobenem družabnem prvenstvu. Proga je bila precej težka ter je vodila mestoma po hribovitem terenu. Bila je dolga 2500 m ter so jo morali tekmovalci štirikrat preteči. Zanimanje za prvenstvo je bilo znatno ter so se ga udeležili vsi vidnejši lahkoatletski klubi iz države. Vedelo se je že naprej, da se bo glavna borba vodila med obema ljubljanskima rivaloma Ilirijo in Primorjem. Tako je tudi bilo in so drugi klubi igrali le podrejeno vlogo. Med poedince je zmagal Ive Krevs (Primorje) v času 35:37, drugi je Bručan Jože (Ilirija) v 36:07:4, tretji pa je član mariborskega železničarja Kangler Ivan v času 37:09:6. Med moštvii je na prvem mestu Primorje s 47 točkami, na drugem mestu je Ilirija s 51 točkami, na tretjem železničar (Maribor) s 97 točkami in na četrtem Maraton (Maribor) s 105 točkami.

Nogometni drobiž. V podzveznem prvenstvu sta se vršili v nedeljo le dve tekmi in sicer v vsaki skupini ena. Celje je igralo v Kranju proti Korotanu ter rešilo svoj položaj z neodločenim rezultatom 2:2. V Celju so nastopili Čakovčani proti svojem nevarnemu nasprotniku Atletikom. Čakovčanom je uspelo, da so se revanžirali Atletikom za zadnji poraz ter so odločili tekmo v svojo korist s 5:4. Zmaga je Čakovčanom čisto prav prišla, ker jih je zanesla na drugo mesto v mariborski skupini. V Zagrebu je Hašk v prvenstveni tekmi visoko porazil Concordio s 7:1. Varaždinska Slavija je nastopila v Zagrebu proti tamošnjemu Hajduku ter ga porazila s 5:1. — V Belgradu je imel BSK v gosteh dunajsko Avstrijo. Belgrajčanom je uspelo držati neodločen rezultat 2:2. — Na Dunaju se je vršila meddržavna tekma med Avstrijo in Madjarsko. Madjari so zmagali s 5:3. Tekmi je prisostvovalo 40.000 gledalcev. V Curihu se je vršila meddržavna tekma med Italijo in Švico. Zmagali so Italijani z 2:1.

Oxford—Cambridge. Najbolj znana veslaška tekma na svetu je vsakoletno tekmovalje na Temzi med dijaki obeh staroslavniških angleških univerz Oxford in Cambridge. Tekma se vrši na 6800 m dolgi progi. Pri nedeljski tekmi je zmagalo moštvo univerze Cambridge. Dosedaj se je vršilo med obema univerzama že 88 tekem. 47 je zmagala univerza Cambridge, 40 pa Oxford, leta 1877 pa je ostala tekma neodločena. Z letošnjo tekmo je dosegla univerza Cambridge že 13. zapovrstno zmago.

Zimka tekmovalna sezona se bo zaključila letos na Veliko noč s tekmo v smuku na Okrešlju, ki jo priredi Celjski smučarski klub. Za tekmo vlada med našimi najboljšimi smučarji živahno zanimanje.

SSK Maraton v Mariboru priredi v nedeljo, dne 26. aprila na železničarjevem igrišču lahkoatletski miting.

Mali oglasi. Vsaka beseda samo 50 par. Male oglase je treba poslati vsaj do četrta zjutraj in jih je treba plačati naprej.

Zastavne liste, zlato in srebro, kupuje Grajski urar Ignac Jan, Maribor.

Kdor pošlje 10 Din v znamkah, dobi poštne prosto lepo toaletno »Patent« ogle dalo s stojalom. Ogledalo je izdelano z vložkom za sliko ali fotografijo.

Maribor D. Stucin, tovarna ogledal Maribor.

Delavci dobro vedo, da je Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

v Gosposki ulici njihov denarni zavod, kateremu lahko brez skrbi zaupajo svoje prihranke, če tudi so skromni.

Za Celje in okolico si je manufakturna trgovina

Franc Dobovičnik nabavila za spomlad in poletje ogromne množine najrazličnejšega blaga od najcenejše do najfinejše kvalitete. Vse to novo blago se prodaja po najnižjih cenah. Dokazi: 4 m sportnega sukna za fantovske obleke Din 52.—, 3 m špiroštofa za športne moške obleke Din 75.—, 3 m ševiotkamgarna za moške obleke ali ženski kostum Din 90.—, 3 m lepega vzorčastega sukna za moške obleke Din 120.—, 3 m finega volnena kamgarna, modno, vzorci v vseh barvah Din 300.—, 4 m belega platna Din 20.—. Za neveste za celo obleko od Din 100.— naprej. Šivane odeje in moško perilo iz lastne tovarne najceneje. Priporoča se Vam trdka

Franc Dobovičnik, Celje
15 Gosposka ulica 15

moj tajnik Leherpeaux. Čez dva — tri dni bo on izrekel o njej svojo sodbo in šele potem se bo vedelo, kako vlogo bo imel pri njej g. Soléme.

Muzard se je trpko nasmehnil in stisnil pesti od jeze.

— A tako! — je skimal z glavo in se je obrnil, da bi šel.

— Glejte no! — se je zasmel Loche in je zadržal Muzarda. — Kaka vihra! Ali nismo prijatelji?

Muzard ga je pogledal in se zagonetno nasmehnil.

— Gospod Muzard, — je silil vanj bankir — poslušajte resno besedo! ... Često sem mislil na vas. Vaša poštenost, moralna sila bi bila velikanskega pomena za moja podjetja, zlasti za to novo podjetje, ki ni toliko trgovski posel ko neki plemeniti poizkus blazne drznosti, domoljubja, državljanske smelosti. Prepričan sem, da se nam boste nekega dne pridružili, ko boste videli, za kaj gre. In jaz vas zagotavljam, da vas bomo radi sprejeli za druga.

— Gospod Loche! — je suho odvrnil Muzard. — Vi dobro veste, da jaz nimam niti zvez, niti denarja; vam pa je samo to potrebno.

— Ali vaše sposobnosti ne veljajo nič? — je odvrnil bankir. — Te so zame več vredne ko vaše zveze in denar. Razmišljajte o stvari! Jaz vas spoštujem in bi rad naredil nekaj iz vas!

— Ali sem bil dosedaj nič? — ga je zavrnil Muzard.

— Le to sem hotel reči, — je popravil svoje besede Loche — da ste se dosedaj držali ob strani ... Sedaj pa se boste pridružili meni in se predstavili javnosti. Vi niste za samotarsko življenje, ker je škoda vaših velikih zmognosti. Jaz vam bom dal priliko, da ...

— Pustite to, gospod Loche! — ga je prekinil

Muzard. — Vaši posli so taki, da vam jaz ne bi mogel pomagati, četudi bi hotel.

Moža sta se izzivalno pogledala. Bankir je prvi povesil oči. Muzardovega ostrega pogleda ni mogel prenesti. Zdelo se mu je, da blagajnik hoče brati njegove misli.

Muzard se je poslovil in šel.

Ko sta se Muzard in Soléme pozneje v uradu dobila, se je Muzard pomilovalno nasmehnil in rekel prijatelju:

— Moj poklon, gospod milijonar! Postal si torej orodje v rokah tega pasjega Locha. Po denarju hlepiš, kajne? In zanj si prodal svojo poštenost!

— Zagotavljam te, — se je opravičeval Soléme — da pri tej stvari ni niti trohice nepoštenosti.

— Loche je poleg, in to je dovolj! — je odvrnil Muzard. — Strast po denarju te je torej tako preslepila, da si se mirne duše prodal Locheju — največjemu lopovu! Saj ti je vendar znano, da je banka Fidelija družba lopovov; Sudanskega plovstva ni nikjer; kapital dvajsetih milijonov je samo trik, ki se ga Loche poslužuje ob vsaki slavnostni pojedini. Vse to je izmišljeno, izmišljeno, izmišljeno! Žal še vedno živijo norci, ki se dajo zapeljati. Tudi ti si med njimi. Jaz ti čestitam!

— Poslušaj! — je drhtel Soléme od razburjenosti. — Veš, da blazno ljubim Ivanko. Ona hrepeni po bogastvu in jaz ji ga moram spraviti. Zagotoviti ji hočem lahko, razkošno življenje. Sicer pa ne delam nič nespametnega in nisem Lochevo orodje kakor ti misliš.

— Pač! je trdo odvrnil prijatelj. — Slepo orodje si. Loche te ima popolnoma v oblasti in bo delal s teboj, kar bo hotel ... Najraje bi te peljal k župniku Naimu, da bi izgnal iz tebe hudiča, ki te je dobil v svoje mreže.

— Pusti me pri miru s tvojim župnikom! — je tedaj vzkipe Soléme. Obrnil se je in odšel.

Muzard je žalostno gledal za njim.

VI.

Nekega hladnega dne meseca januarja okrog enajste ure so se vrata cerkve Sv. Marije Magdalene nenehoma odpirala in zapirala. Cerkev se je polnila z radovedneži, ki so hoteli prisostvovati poroki Ivana Solémeja in Ivanke Chastenac.

Velika srednja ladja cerkve se je že napolnila, a še vedno so se ustavljali pred vhodom avtomobili, ki so se z njimi pripeljali deloma radovedneži, deloma povabljeni. Zakonca Gérard sta prišla peš. Ko sta se prerivala med množico proti glavnemu oltarju, sta naletela na Nassalove, ki se je z njimi Odeta dobro poznala. V njihovi družbi je obiskovala konjske dirke. Če jo je mož ob povratku vprašal, kje je bila, mu je priznala, da je bila z Nassalovimi na dirkah, a tega ni povedala, da je često stavila na tega ali onega konja in izgubila.

Gospa Nassale je pošepetala Odeti na uho:

— Upajmo, da poročni obred ne bo trajal dolgo. Danes so dirke v Vincennesu in se moramo žuriti, da ne zamudimo.

— Jaz ne morem na dirke — je šepetaje odvrnila Odeta. — Albert Blond nas je povabil na obed ... A veste, kaj! Stavite zame na Veselko! ... Tu imate deset frankov.

— Gospa, vi se šalite — je odvrnila Nassalova. — Na Veselko hočete staviti? Izguba! Ali niste videli, kako je zadnjič tekla? Ne spada na dirkališče. Stavite na Ibaldija. Izvrsten konj! In tudi jezdec je sijajen fant.

— Ne, ne! — je odgovorila Odeta. — Vem, kaj delam. Stavite na Veselko. Videli boste, da bo prva. (Dalje sledi.)